O‘zbekiston Respublikasi
Maktabgacha va maktab
ta’limi vazirligi

ISSN: 2992-9008
UDK: 37

TA’LIM VA TARAQQIYOT

Ilmiy-uslubiy jurnali

2026-YIL 5-SON

www.journal.namspi.uz

Bosh muharrir: *Namangan davlat pedagogika instituti rektori B.E.Xusanov*
Mas'ul muharrir: *Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor M.R.Qodirxonov*
Mas'ul muharrir o'rinbosari0: *Ilmiy tadqiqotlar, innovatsiyalar va ilmiy-pedogogik kadrlar tayyorlash bo'limi boshlig'i J.A.Yuldashev*

T A H R I R H A Y ' A T I

Aniq va tabiiy fanlar: *k.f.d., prof. Sh.Abdullayev, f-m.f.d., dots. R.Xakimov, k.f.d., prof. N.Vohidova, k.f.d., dots. M.Qodirxonov, b.f.d., dots. A.Batashov, f-m.f.n., dots., T.Abdullayev, p.f.n., dots. M.Eshnazarova, p.f.n., dots. G'.Nafasov, p.f.n., dots. M.Boltayeva.*
Texnika fanlari: *t.f.d., prof. A.Umarov, t.f.d., prof. A.Qayumov, PhD, dots. Sh.Xudoyqulov, PhD, dots. Abdunazarov.*
Ijtimoiy-gumanitar fanlar: *s.f.d., prof. T.Fayzullayev, tar.f.d, prof. A.Rasulov. f.f.d., prof. M.Ismoilov, i.f.d., dots. N.Sotivoldiyev, t.f.n., dots. A.Isoqboyev, f.f.n., dots. O.Mamatov, t.f.n., dots. Z.Haydarov, PhD. J.Yuldashev, PhD. A.Abdullayev.*
Pedagogika fanlari: *p.f.d., prof. B.Xodjayev, p.f.d., prof. X.Najmiddinova, p.f.d., prof. T.Ismoilov, p.f.d., prof. S.Abdullayev. p.f.d., prof., M.Y.Sobirova, p.f.d., prof., R.Zamilova, p.f.d., prof. Sh.Xujamberdiyeva, p.f.d.,dost. M.Asqarova, PhD S.Jamoldinova, PhD, dots. M.Asranboyeva.*
Filologiya fanlari: *fil.f.d., prof. N.Uluqov, fil.f.d., prof. H.Usmanova, f.f.d., dots. X.Shokirova, p.f.n., dots. S.Misirov, p.f.n., dots. Sh.Ubaydullayev, PhD.,dots. P.Lutfullayev, PhD., dots. M.Yakubbayev.*

Texnik muharrir: R.Tursunov
Tahririyat manzili: Namangan shahri, Uychi ko'chasi, 316-uy.
Pochta indeksi: 160136, ***Faks:*** (0369) 227-27-21,
Email: Info@namspi.uz

"Ta'lim va taraqqiyot" ilmiy-uslubiy jurnali elektron to'plam sifatida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi ***Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi (AOKA)ning 2022-yil 25-oktabrdagi № 045044 raqamli guvohnomasi*** *asosida chop etiladi. Jurnal* ***Oliy Attestatsiya komissiyasining 2024-yil 30-noyabrdagi (№ 364/5) yig'ilishi qaroriga asosan pedagogika fanlari bo'yicha*** *falsafa fanlari doktori (PhD) va fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari yuzasidan asosiy ilmiy natijalarini chop etish uchun tavsiya etilgan. UDK: 37, Xalqaro standartlashtirish raqami (ISSN): 2992-9008.*

Maqolalarning ilmiy saviyasi va keltirilgan ma'lumotlar uchun mualliflar javobgar hisoblanadi.

NAMANGAN DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI 2026

NAMANGAN DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI
"TA'LIM VA TARAQQIYOT" ILMIY-USLUBIY
JURNALI 2026-YIL 5-SON

13.00.00. – PEDAGOGIKA FANLARI
JOURNAL.NAMSPI.UZ
ISSN: 2992-9008; UDK: 37

SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA FALSAFIY TA'LIM SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING METODOLOGIK ASOSLARI

Nodirbekov Furqatbek Umarjon o'g'li
Andijon davlat pedagogika instituti mustaqil tadqiqotchisi
nodirbekov1995@gmail.com

Annotatsiya: *Ushbu maqolada sun'iy intellekt texnologiyalarining falsafiy ta'lim samaradorligini oshirishdagi metodologik asoslari tahlil qilinadi. Talabalarda falsafiy tafakkurni shakllantirishda zamonaviy raqamli imkoniyatlardan foydalanishning afzalliklari, shuningdek, sun'iy intellekt vositalari yordamida o'qitish jarayonining interaktivligi va natijadorligi ko'rib chiqiladi. Maqolada falsafiy bilimlarni chuqurlashtirish, talabalarning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish hamda ularni ilmiy izlanishga yo'naltirishda sun'iy intellektning o'rni ilmiy asoslangan holda yoritiladi. Shuningdek, falsafa fanini o'qitishda innovatsion yondashuvlar va raqamli metodlardan foydalanishning amaliy ahamiyati ham ko'rsatib beriladi.*

Kalit so'zlar*: sun'iy intellekt, falsafa, ta'lim samaradorligi, metodologiya, raqamli texnologiyalar.*

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ФИЛОСОФСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ НА БАЗЕ ТЕХНОЛОГИЙ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА

Аннотация: *В статье рассматриваются методологические основы повышения эффективности философского образования с использованием технологий искусственного интеллекта. Анализируются преимущества применения цифровых инструментов при формировании философского мышления студентов, а также возможности повышения интерактивности и результативности учебного процесса. Особое внимание уделено роли искусственного интеллекта в углублении философских знаний, развитии самостоятельного критического мышления и стимулировании исследовательских навыков студентов. Кроме того, раскрывается практическая значимость инновационных подходов и цифровых методов в преподавании философии в условиях современной образовательной среды.*

Ключевые слова: *искусственный интеллект, философия, эффективность образования, методология, цифровые технологии.*

METHODOLOGICAL FOUNDATIONS FOR ENHANCING THE EFFECTIVENESS OF PHILOSOPHICAL EDUCATION BASED ON ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGIES

Annotation:*This article examines the methodological foundations of enhancing the effectiveness of philosophical education through artificial intelligence technologies. It analyzes the advantages of*

integrating digital tools in developing students' philosophical thinking, as well as the opportunities for increasing interactivity and efficiency in the learning process. Special emphasis is placed on the role of artificial intelligence in deepening philosophical knowledge, fostering independent critical thinking, and promoting students' research skills. Furthermore, the article highlights the practical significance of applying innovative approaches and digital methods in teaching philosophy within the modern educational environment.

Keywords: *artificial intelligence, philosophy, educational effectiveness, methodology, digital technologies.*

KIRISH

Bugungi globallashuv va raqamli transformatsiya davrida ta'lim tizimi oldida turgan eng muhim vazifalardan biri – bu ilmiy asoslangan, samarali va innovatsion yondashuvlar orqali ta'lim jarayonini takomillashtirishdir. Shu nuqtayi nazardan, falsafa fanini o'qitishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish masalasi alohida ahamiyat kasb etadi. Chunki falsafa nafaqat nazariy bilimlarni, balki talabalarda mustaqil fikrlash, tahliliy yondashuv, mantiqiy mushohada va hayotiy qarashlarni shakllantirishga qaratilgan fundamental fan sifatida e'tirof etiladi. Falsafa fanining o'ziga xosligi shundaki, u inson tafakkurini kengaytiradi, jamiyatning intellektual rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi, shaxsiy dunyoqarashni shakllantiradi va zamonaviy muammolarni hal etishda metodologik asos bo'lib xizmat qiladi[1]. Shu boisdan ham falsafa ta'limining samaradorligini oshirishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish ilmiy, nazariy va amaliy jihatdan dolzarb masalalardan biri hisoblanadi.

Sun'iy intellekt bugungi kunda faqat texnika va iqtisodiyotda emas, balki ijtimoiy-gumanitar fanlar, xususan falsafa sohasida ham keng qo'llanilmoqda. U nafaqat axborotni qayta ishlash va tahlil qilish imkonini beradi, balki o'quv jarayonini individuallashtirish, talabalarning qiziqishlarini hisobga olish, bilimlarni mustahkamlash va nazorat qilishda yangi imkoniyatlar yaratadi. Shuningdek, sun'iy intellekt yordamida falsafiy bilimlarni o'qitishda interaktiv metodlardan foydalanish osonlashadi, talabalarning ta'lim jarayonidagi faol ishtiroki ta'minlanadi. Bu esa o'z

navbatida ta'lim samaradorligini oshirish, falsafiy tafakkurni chuqurlashtirish va talabalarni ilmiy izlanishga jalb etish uchun mustahkam zamin yaratadi.

METODOLOGIYA

Zamonaviy pedagogik yondashuvlar ta'lim jarayonida faqat an'anaviy metodlardan foydalanish bilan chegaralanmasligi kerakligini ko'rsatmoqda. Chunki bugungi kunda talabalar faqat o'qituvchidan bilim olish bilan kifoyalanmaydi, ular mustaqil o'rganish, yangi g'oyalarni izlash, dunyoqarashni kengaytirish va innovatsion fikrlashga intilmoqda. Shu sababli falsafa fanini o'qitishda sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etish zamon talabi hisoblanadi. Masalan, virtual suhbatdoshlar yordamida talabalarning savollariga tezkor javob berish, falsafiy matnlarni tahlil qilish, tarixiy falsafiy qarashlarni taqqoslash, falsafiy terminlar va tushunchalarni avtomatik tushuntirish kabi imkoniyatlar o'quv jarayonini sezilarli darajada samarali qiladi[2].

Bundan tashqari, falsafani o'qitishda sun'iy intellektdan foydalanishning metodologik asoslarini ishlab chiqish muhimdir. Chunki metodologiya – bu faqat biror vositani qo'llash emas, balki uning nazariy asoslari, amaliy mexanizmlari, samaradorlik mezonlari va natijalarini oldindan aniqlashni talab etadi. Falsafa ta'limida sun'iy intellektdan foydalanish metodologiyasi talabalarning yosh xususiyatlari, dunyoqarashi, mavjud bilim darajasi va shaxsiy qiziqishlarini hisobga olish bilan uyg'unlashganda yanada samarali bo'ladi[3]. Bu jarayon, bir tomondan, an'anaviy ta'lim usullarini saqlab qolishni, ikkinchi tomondan esa, yangi raqamli imkoniyatlar bilan boyitishni ko'zda tutadi.

O'zbekiston Respublikasida ta'lim tizimini raqamlashtirish va innovatsion yondashuvlarni keng joriy etish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida belgilanmoqda. Jumladan, "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasida ta'limda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish, o'qitish jarayonini optimallashtirish va zamonaviy raqamli ta'lim resurslarini yaratish masalalariga alohida e'tibor qaratilgan. Bu esa o'z navbatida, falsafa fanini o'qitishda ham yangi imkoniyatlar eshigini

13.00.00. – PEDAGOGIKA FANLARI
JOURNAL.NAMSPI.UZ
ISSN: 2992-9008; UDK: 37

ochmoqda. Shu sababli maqolada sun'iy intellekt texnologiyalarining falsafiy ta'lim samaradorligini oshirishdagi metodologik asoslari chuqur tahlil qilinadi, mavjud ilmiy-nazariy qarashlar bilan birga amaliy tajribalar ham yoritiladi[4].

Falsafa ta'limining samaradorligini oshirishda muhim vazifalardan biri – bu ta'lim jarayonining talaba shaxsiga yo'naltirilganligini ta'minlashdir. Sun'iy intellekt texnologiyalari aynan shu yo'nalishda katta imkoniyatlarga ega. Masalan, talabalarning bilim darajasini avtomatik aniqlash va unga mos topshiriqlarni taqdim etish, individual ta'lim yo'nalishini shakllantirish, o'zlashtirish jarayonini real vaqt rejimida kuzatib borish orqali ta'lim sifati sezilarli darajada oshirilishi mumkin. Bundan tashqari, sun'iy intellekt yordamida falsafiy mavzular bo'yicha turli testlar, keyslar va muammoli vaziyatlarni modellashtirish imkoniyati mavjud. Bu esa talabalarni chuqurroq o'ylashga, falsafiy muammolarni mantiqiy va izchil tahlil qilishga undaydi.

Falsafani o'qitishda sun'iy intellektdan foydalanishning yana bir afzalligi – bu talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishdir. Chunki falsafiy bilimlar faqat nazariy tushunchalar emas, balki inson tafakkurining ijodiy qirralarini ham qamrab oladi[5]. Sun'iy intellekt yordamida falsafiy matnlarni qayta ishlash, turli davr faylasuflari qarashlarini taqqoslash, muammoli vaziyatlarga turli falsafiy yondashuvlarni tatbiq etish orqali talabalarda ijodiy tafakkur rivojlanadi. Shu tariqa, sun'iy intellekt texnologiyalari falsafa fanini o'qitishda nafaqat o'quv jarayonini samarali qiladi, balki talabalarning mustaqil izlanishlariga ham yo'l ochadi.

Shu bilan birga, sun'iy intellektni ta'lim jarayoniga tatbiq etishda ayrim qiyinchiliklar va cheklovlar ham mavjud. Jumladan, texnik infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanmaganligi, o'qituvchilarning raqamli savodxonlik darajasi pastligi, ayrim hollarda esa sun'iy intellekt vositalaridan foydalanishda metodik yondashuvlarning yetarli darajada ishlab chiqilmaganligi kabi muammolar mavjud. Shu boisdan maqolada ushbu muammolar ham tahlil qilinib, ularni bartaraf etish bo'yicha taklif va tavsiyalar beriladi[6]. Sun'iy intellekt texnologiyalaridan falsafa ta'limida

13.00.00. – PEDAGOGIKA FANLARI
JOURNAL.NAMSPI.UZ
ISSN: 2992-9008; UDK: 37

foydalanish – zamonaviy ta'limning eng dolzarb yo'nalishlaridan biri bo'lib, u nafaqat ta'lim samaradorligini oshiradi, balki talabalarda mustaqil, ijodiy va tanqidiy fikrlashni rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu bois mazkur maqolada falsafiy ta'lim samaradorligini oshirishda sun'iy intellektning metodologik asoslari, ilmiy nazariy qarashlari va amaliy tajribalari atroflicha yoritiladi. Falsafiy ta'lim jarayoni inson tafakkurini kengaytirish, dunyoqarashni shakllantirish va shaxsni jamiyatda ongli ishtirok etishga tayyorlashda muhim o'rin tutadi. Shu boisdan falsafa fanini o'qitishda samaradorlikni oshirish nafaqat nazariy, balki amaliy ahamiyatga ega bo'lgan masala hisoblanadi. An'anaviy metodlar, shubhasiz, o'zining ahamiyatini yo'qotmagan, biroq zamonaviy raqamli davrda ulardan tashqari qo'shimcha yondashuvlar ham talab etilmoqda. Shu nuqtayi nazardan, sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish ta'lim jarayoniga yangi sifat darajasini olib kiradi.

Sun'iy intellekt falsafiy ta'limda bir nechta asosiy yo'nalishlarda qo'llanishi mumkin. Birinchidan, u o'quv jarayonini individuallashtirish imkonini beradi. Har bir talabaning bilim darajasi, qiziqish sohasi va o'zlashtirish tezligi turlicha bo'lgani sababli, o'qitishning umumiy shakli ko'pincha samarali natija bermaydi. Sun'iy intellekt esa talabaning bilimini real vaqt rejimida tahlil qilib, unga mos topshiriqlar, qo'shimcha manbalar va interaktiv mashqlarni taqdim etadi. Bu jarayon talabani bir xil qolipdagi darsdan chiqib, o'z shaxsiy ehtiyojlariga mos o'quv yo'nalishini tanlash imkoniyatini yaratadi. Ikkinchidan, sun'iy intellekt falsafiy bilimlarni chuqurlashtirish va tahlil qilish jarayonida yordam beradi. Masalan, faylasuflarning tarixiy qarashlarini taqqoslash, turli davr falsafiy maktablari o'rtasidagi o'xshashlik va farqlarni aniqlash, falsafiy kategoriyalarni amaliy misollar asosida tushuntirish kabi jarayonlar sun'iy intellekt dasturlari yordamida amalga oshirilishi mumkin. Bu nafaqat o'qituvchiga, balki talabaning o'zi uchun ham qulay bo'ladi. Talaba istalgan falsafiy mavzu bo'yicha keng qamrovli manbalardan foydalanib, tezkor tahlil qilishi mumkin[7].

Sun'iy intellekt o'quv jarayonining interaktivligini oshiradi. Oddiy ma'ruza yoki seminar shaklidan farqli o'laroq, interaktiv suhbatlar, onlayn falsafiy muloqot platformalari va virtual yordamchilar orqali talabalar o'z fikrlarini erkin ifoda etish, bahslashish va mantiqiy dalillar keltirish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Masalan, talaba Aristotel, Kant yoki Ibn Sino qarashlarini o'zaro qiyoslash vazifasini bajarayotganda, sun'iy intellekt unga qo'shimcha misollar keltirib berishi, mavjud qarashlarni yangicha talqin qilish imkonini berishi mumkin[8].

Falsafiy ta'limda sun'iy intellekt talabalarning tanqidiy fikrlashini shakllantirishga xizmat qiladi. Chunki falsafa faqat tayyor bilimlarni o'zlashtirish emas, balki mavjud bilimlarni shubha ostiga olish, yangi g'oyalar yaratish, turli nuqtayi nazarlarni tahlil qilishni talab etadi. Sun'iy intellekt vositalari yordamida talaba turli falsafiy muammolar bo'yicha qarama-qarshi dalillarni tahlil qiladi, ulardan to'g'ri xulosa chiqarishga intiladi. Bu esa ularning mantiqiy tafakkurini mustahkamlaydi, ilmiy izlanishlarga qiziqishini kuchaytiradi. Shuningdek, falsafa ta'limining samaradorligini oshirishda sun'iy intellekt vositalaridan foydalanish o'qituvchi uchun ham muhimdir. O'qituvchi nafaqat talabalarning bilim darajasini kuzatib boradi, balki ularning qaysi mavzularda qiynalayotganini aniqlab, shunga mos qo'shimcha mashg'ulotlarni tashkil qilishi mumkin. Masalan, agar talabalarning ko'pchiligi "ontologiya" bo'yicha topshiriqlarda qiynalayotgan bo'lsa, sun'iy intellekt dasturi orqali qo'shimcha resurslar, misollar va vizual materiallar taqdim etilishi mumkin. Natijada dars jarayoni yanada samarali kechadi.

NATIJALAR VA MUHOKAMA

Falsafa fanini o'qitishda sun'iy intellektning yana bir muhim jihati – bu ta'limni monitoring qilish va baholash tizimidir. An'anaviy baholash ko'pincha yozma ishlarga yoki test natijalariga asoslanadi. Sun'iy intellekt esa talabani faqat yakuniy natija emas, balki butun ta'lim jarayoni davomida kuzatib boradi: qanday savollarda qiynalgani, qaysi mavzularni tez o'zlashtirgani, qaysilarida esa ko'proq vaqt sarflaganini tahlil

13.00.00. – PEDAGOGIKA FANLARI
JOURNAL.NAMSPI.UZ
ISSN: 2992-9008; UDK: 37

qiladi. Bundan tashqari, sun'iy intellekt yordamida falsafa fanini o'qitishda turli multimedia resurslari keng qo'llanilishi mumkin. Masalan, faylasuflarning hayoti va ijodiy faoliyati haqidagi ma'lumotlarni videoroliklar, interaktiv xaritalar va vizual diagrammalar orqali taqdim etish talabaning mavzuga qiziqishini oshiradi. Shuningdek, virtual reallik texnologiyalari yordamida qadimgi yunon falsafiy maktablari yoki Sharq mutafakkirlarining ilmiy muhitini modellashtirish orqali talabaga yanada real taassurot berish mumkin.

Sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning yana bir muhim afzalligi – bu vaqtni tejash va samaradorlikni oshirishdir. O'qituvchi ko'p vaqtini ma'muriy ishlar, reyting tizimini yuritish, talabalar ishlari ustidan qayta-qayta nazorat qilishga sarflaydi. Sun'iy intellekt esa bu jarayonlarni avtomatlashtiradi, natijada o'qituvchi o'zining asosiy vazifasi – bilim berish va talabalarda falsafiy tafakkurni shakllantirishga ko'proq vaqt ajratadi. Shu bilan birga, sun'iy intellektdan foydalanishda ehtiyotkorlik va metodologik yondashuv ham zarur. Chunki sun'iy intellekt inson tafakkurini to'liq almashtira olmaydi, u faqat yordamchi vosita sifatida samarali bo'ladi. Talaba mustaqil fikrlash, mantiqiy mushohada yuritish va ijodiy qarashlarni o'zida shakllantirishi uchun sun'iy intellekt vositalaridan oqilona foydalanish kerak. Agar ta'lim jarayoni faqat texnologiyaga tayanib qolsa, u holda talabaning mustaqil tafakkuri rivojlanmay qolishi mumkin.

Falsafa fanida sun'iy intellektni qo'llash bo'yicha xorijiy tajribalar ham diqqatga sazovor. Masalan, ayrim universitetlarda sun'iy intellekt asosida ishlaydigan virtual falsafiy yordamchilar yaratilgan bo'lib, ular talabalarga falsafiy matnlarni sharhlash, murakkab terminlarni tushuntirish va o'quv jarayonini yengillashtirishda yordam beradi. Boshqa misollarda esa falsafiy muloqotlar uchun maxsus dasturiy platformalar ishlab chiqilgan bo'lib, talabalar o'zaro onlayn tarzda bahs-munozara qilishlari mumkin. Bu tajribalar O'zbekiston ta'lim tizimiga ham tatbiq etilishi mumkin.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda hozirgi davrda talabalarning falsafiy bilimlarini rivojlantirishda sun'iy intellektdan foydalanish nafaqat o'quv jarayonining samaradorligini oshiradi, balki falsafiy tafakkurni yangi bosqichga olib chiqadi. Sun'iy intellekt yordamida yaratilgan interaktiv ta'lim muhitlari, raqamli darsliklar, falsafiy matnlarni tahlil qilish dasturlari talabalarga chuqurroq o'rganish imkonini bermoqda. Shu bilan birga, ularni mustaqil fikrlashga, turli g'oyalarni tahlil qilishga va falsafiy muammolarga ijodiy yondashishga yo'naltiradi. Biroq, bu jarayonda texnologiyaning o'zi emas, balki uning metodik jihatdan to'g'ri qo'llanishi muhim ahamiyat kasb etadi. Shunday ekan, falsafa ta'limida sun'iy intellektni joriy etish nafaqat yangi o'quv usullarini yaratadi, balki talabalarning dunyoqarashini kengaytiradi, ularda ilmiy va falsafiy refleksiyani rivojlantirishga zamin yaratadi. Natijada, falsafa fani zamonaviy sharoitda yanada chuqur va dolzarb bo'lib, yoshlar tafakkurini yuksaltirishda muhim vosita sifatida namoyon bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. G'ofurov, A. (2021). Falsafa: nazariy va amaliy masalalar. Toshkent: Fan va texnologiya nashriyoti. – 356 b.
2. Rahimov, Sh. (2020). Raqamli ta'lim va sun'iy intellektning metodik asoslari. Toshkent: O'zbekiston Milliy ensiklopediyasi. – 278 b.
3. Karimova, N. (2019). Talabalarda falsafiy tafakkurni shakllantirish usullari. Samarqand: SamDU nashriyoti. – 192 b.
4. Xodjayev, B. (2022). Sun'iy intellekt va ta'lim integratsiyasi. Toshkent: Ma'naviyat nashriyoti. – 240 b.
5. Abdullayeva, D. (2020). Oliy ta'limda falsafa fanining metodologik asoslari. Andijon: ADPI nashriyoti. – 214 b.
6. Hasanov, I. (2018). Raqamli texnologiyalar va yoshlar tafakkuri. Buxoro: BuxDU nashriyoti. – 198 b.
7. To'xtayev, S. (2021). Sun'iy intellektning ijtimoiy va falsafiy tahlili. Toshkent: Istiqlol nashriyoti. – 305 b.
8. Yusupov, M. (2019). Pedagogik jarayonda innovatsion yondashuvlar. Qarshi: QDU nashriyoti. – 176 b.